

Oly... r. 34 sz. r. k. b. ol

25 ftg. fele nagyságban

etszéssel, elefánt-

selyem dobány... 2 ftról 25 ftg. kö szópókával 80

kidolgozott arcz... arabja 2 ft 50 kr.

és esztergályos-

eszközletnek.

mentve ki-

vedésnél, -eszközök

atosló években... liónál ezen 20

Bécsben.

tól érhetőleg, orsomba bele g es z sé i k... k... el... k... szonny.

Mária.

25 ik ajtó. i... és... k... k... k... k... k... k...

13 én 2869. b... t... s... s... s... s... s... s... s... s... s...

12 én 1869. l... t... k... r... m... y... z...

észsegi sőr. nsok, csak János név-

bier) t... g... ft, 58 p... e... k... d... b... e... s... k... o... f... t... Mal... á... o... s... k... z... k... a... bi... a... z... m... a... l... z... Bonbons

Előfizetési ár : egész évre 20 frt., félévre 10 frt. negyedévre 5 frt. Beíratási díj : 6-hasábos petit sor 5 kr.; béklyes minden beíratásért 30 kr. A „nyitász”-ben 4-hasábos petit-sor 20 kr.

AUTONOMIA

Az előfizetési pénzek... Bérmentetlen levelek... el nem fogadhatók.

Kérjük azon igen tisztelt előfizetőt, kik még a múlt évről, vagy a most lefolyt évnegyedről hátrálékban vannak, illetéküket szerkesztőségünknek megküldeni sziveskedjenek.

Pest, május 3-án.

A fővárosi körökben, jelesül az országgyűlési képviselők kath. tagjai között a lefolyt héten élénk mozgalom vala észlelhető.

Egy új kérdés vette a közfigyelmet igénybe, s foglalkodtatta a pártokat is.

Mindenki azt várta, hogy legközelebb lépések fognak történni, melyek a kath. autonómiát a cselekvés terére vezetik.

Míg tisztelt főpapjaink, Budán egy a világiakhoz szóló felhíváson dolgoztak, mely lelkesítő szavakban fogja buzdítani a haza kath. fiait.

Órultunk, hogy országgyűlésünk kath. tagjaiban vetett bizalmunk nem volt csalóka remény, s hogy a napokban tett abbéli felhívásunkat, tenné magáévá a képviselőház kath. része az autonómia ügyét, ily gyors eredmény koszorúzza.

Érvök és indokok hatás legerősebb logika.

A nevezett autonómiai előtervezlet az egy-két napi gyűlésszünetelés alkalmából haza távozott számos képviselő hián, ha kevésbbé volt is látogatott : tekintve a tanácskozás alatt nyilatkozott valóban érdeklődést és őszinte érzelmeiket a kath. ügyek iránt, elég volt arra, hogy nagyobb fejleménynek kezdete legyen.

Egy-két hang kivételével, emelkedett, igazán szabadelvű gondolkodás és eszmék uráltak a tanácskozó tagokat s azon őszinte, friss, öntudatos katolikus szellem, melyet csak a szabadelvű katolikusok között találhatni.

Az előtervezlet elsőnkil egyhangulag Horváth Döme képviselő urat kiáltotta ki.

Mire az elnök meleg és beható eszmékben körvonala zva az ország szer t e ő h a j t ö t t k a t h . a u t o n o m i á n a k s z ü k s e g e s e g é t , e s z é l y e s m e g o l d á s á n a k s ü r g ö s v o l t á t , a z o n k é r d é s t t ü z t e t a n á c s k o z á s i t á r g y u l :

vajjon az autonómia sürgetésének érdekében nem lenne-e célszerű, primás ö herce sé g e h e z k ü l d ö t t s é g e t m e n e s z t e n i ?

A hír szerint már küszöbön álló autonómia mikénti megoldásának érdekében összehívandó országos előkészületi bizottság iránt nem volna-e szükséges, a magukat érdeklődőknek tájékoztatást és megallapodást szerzenieket ?

Végre, hogy a jelen három éves országgyűlési idény alatt legyen állandó közeg, mely a kath. képviselők részéről az autonómia érdekében koronként mind a főpápsággal, mind a kormányval érintkezzék, az ezen ügyben bekövetkezendő mozzanatok és fejleményeket figyelemmel kísérje, s a netaláni teendőkről intézkedjék? vajjon ily hatáskörű tanácskozmányi állandó bizottság iránt nem volna-e célszerű, nem volna-e szükséges intézkedni?

Erre igen élénk és érdekes eszmecsere fejlődött ki a jelen voltak között, mire Huszár István közvetítő indítványa folytán abban lön megállapodás, hogy az autonómia sürgetésének tárgyában primás ö hercegségéhez küldöttség járuljon. Tagjai ezek : Bezeredy László, Gajdaghó Salamon, Horváth Döme, Paczolay János, gróf Zichy Jenő, Huszár István, Berzevich Tódor, és Zlinszky György.

A két utóbbi kérdés megoldása akkorra lön elnapolva, mikor a küldöttség feladatát teljesítvén, az eredményről tudomást adhat. Mely alkalomra egy nagyobb körű értekezlet fog egybehivatni.

Ennyit magáról az ötervezlet adatszerű lefolyásáról. Belédemleg még tüzetesebben fogunk arról értekezni.

..... 6. april 29.

Az „Autonomia” 96. számában „Pest, april 27.” cím alatt a magyar kath. egyház függetlenségének gyakorlati foganatosítása eszközzésére, kath. képviselőink meleg szavakkal szólítottanak fel.

- Semmit sem tudunk hőbben üdvözölni, mint a lelkesítő szavakat, melyek kath. egyházunk

törvényszentessítte teljes függetlensége mellett igyekeznek lelkesedést teremteni.

A kath. egyház magasztos hivatásából eredő fénye, eddigelé kivívott s tényleg birt disze, a bilincsek közül, melyeket igazságtalanság fűzött reá, jogérzettel követeli függetlenségét, szabadságát.

Mikor fog végre életbe lépni a 48 iki XX. törvény?

Lassu haladás, csaknem pangás vehető észre e téren; a diadal — úgy látszik — távol, nagyon távol.

Pedig pap és világi egyaránt az egyház gyermeke; kath. pap s kath. világi ugyanazon vallásos társulat tagja, melynek neve egyház, s melynek kimondott szabadságát foganatosítaniuk kell.

A vallásegynlőségi elv, a szabad egyház eszméje — mind, mind az egyház függetlenségét, önállóságát követelik, — nemcsak írott törvényekben kimondva, — de tényleg is foganatosítva.

A fentebb említett cikk ennek életbeléptetését világi képviselőink erőteljes közrehatásának dicsőségüül akarja egykor a történelem által fljegyezteni.

Nem volna okunk pirulni, ha a magy. kath. egyház függetlensége, egyházi szellemü világi egyének erőlyes felléptétől kezdendé korszmítását?*)

A cikk t. írója kész nekik is átengedni a pálmát, csak létesüljön lelke édes képe, csak szabadon láthaassa jó anyját, az egyházat.

E példa egyedül állana a történelemben, s a késő kor méltán idegenkednék idönk egyházi férfaitól, kik megelőztesen a tevékenység terén, egyházi szellemben világi férfiak által felülmúlattak.

Nem hiszszük, hogy a magy. kath. clerus ezt meg akarná élni, s azért reméljük, hogy érdekeink előmozdítása, foganatosítása tekintetéből az ország szívében egybegyűlt főpapok világi tekintélyeinkkel egyesülten, mihamarabb a kor igényei által követelt térre lépve, az egyház független önállóságát tényleg közvetíteni fogják.

De van a cikkben olyasmi is, mi figyelemünket felébresztvén, ez alkalommal általunk érinendő.

A t. cikkirő azt árulja el, mintha nem volna az rendén, hogy a 48 iki XX. t. c. z. a p a r l a m e n t a r i s n é p k é p v i s e l e t i á l l a m n a l s z e m k ö z t a k a t h . e g y h á z n a k m e g m i n d i g f e u d a l i s k ü l s z e r v e z e t é t t á l l a j a .

A kath. egyház társulat, mely külszervezet az idő követelményei, különösen hódítási vívmányai szerint önmaga: adott magának.

E külszervezet teljesen jogos; mert hisz a társulati szabadság kifolyása; melylyel szemközt az államnak egyáltalában semmi köze, vajjon e vagy ama társulat a közjólet határain belül mint szervezi magát; honnét tán világos, miszerint rossz néven nem vehető a kath. egyháznak, ha történelmileg kifejtett külszervezetét rohamosan meg nem változtatta, s ahoz folyvást ragaszkodik.

Vagy tán teljes függetlenségét az egyháznak nem képzelhetjük e külszervezet mellett? Oh csalhatatlan — igen!

Végre is, ha az állam, miután ellökött magától bennünket, minden ügyeinkről levonván kezzeit, egyházunk főpapjai kezeibe engedte volna átminni eddigelé fölötté gyakorlott jogait: vajjon ekkor nem lett volna e független a magy. kath. egyház?

Azt hiszem, ezt senki sem fogja kétségbe vonni; s azért bár tudjuk, hogy ügyeink önálló rendelkezése esetén főpapjaink kizárólagos kezelése mellett is teljes függetlenséget éldelhetne egyházunk : kétségtelen, hogy főpapjaink mihelyt ilyen önálló tevékenységet nyerneének összes egyházi ügyeink rendezésére, a világi elemet teendőinkbe szintén bevonnák, a nélkül, hogy az egyház külszervezetének módosítása tán lön teljesen a 48. democratismusán fogna egörténni.*)

Megbocsát t. cikkirő, hogy azt így mondtuk el; ne quid nimis. . .

*) Piruljanak az k, kiket a dolog illet; t. elvrokonainkkal mi csak örülni fogunk, ha büzgő katolikus világiak elősegítik a mi szerény igyekezteinket. Szerk.

*) Az egyház világi vonatkozásu ügyeiben mi az alkotmányos felelősségre helyezzük a fősulyt. Egyének önkénye sohasem nyújt oly biztos garantiat, mint a felelősség elvének alkalmazása. Szerk.

Igaz van azonban, hogy a házasságügy váltig ki van téve oly háborításoknak, melyek a családi élet nyugalmát kockáztatják; pedig mily kevés kivántatott ahoz, hogy az is kellőleg biztosítottassék! A természetű jog több tisztelete, melyet főpapjaink a felsőházban oly hangsúlyozva követeltek kifejezni a törvényozikben, nem érdemelve e kiváló figyelmet? — No de amit elmulasztott a mult, a belátóbb, tapasztalatlan okult jelen — akarjuk hinni — helyre hozza; — hisz prudens est consilium mutare in melius, s hogy ebben fontos szerep vár kath. képviselőinkre — tagadhatlan.

Hasonló az iskolaügy is. A felekezettek jogosultsága e téren kétségbevonhatlan; az állam kötelessége: örködni mindennütt, s ennek alapján, ott, hol szükségesnek mutatkozik, figyelmeztetni a felekezeteke a hiányok pótlására, elvitázhatlan. Mig ellenben a papság dotatíója, annyira saját ügye a papságnak, hogy az e téren tevékenység a világi elem részéről, a tulkapastól alig volna menthető.*)

Igyekezniünk kell kétségkivül, evidentiában tartván kiáltó szükségleteinket, oda hatni, hogy kiket az egyházi érdekek legközelebről kell, hogy érdekeljenek, a fontolva-haladás terén mind előbbre vitessenek s közvetítsék a tevékeny kihatásukhoz kötött reményeket; s ha e téren érvényesítik kath. képviselőink buzgalmat s az eredménynek mielőbb örövendhet az egyház: a borostyán jő része bizonyára öket fogja illetni.

M. ACADEMIA KÖNYVTÁRA

A demokratia és liberalismus.

Somogyból, május 1. A demokratianak ideálja maga Krisztus, az emberiség megváltója. Az ő ajkain hangzottak először a legszabadelvűbb gondolkodás ama világ boldogító tanai: hogy minden ember egyenlő joggal bír mint ember, hogy még elfenségtünk is felebarátunk, mert hozzánk hasonló ember. A ki tehát a demokratit őcsárolja, őcsárolja a felebarát szeretet, megtámadja magát a kereszténységet. A kereszténység eszméje pedig, melynek hivatása az, hogy alapul szolgáljon az emberi nemzet társadalmi és politikai világrendjének, előbb több diadalra fog jutni. Korunk földadata a keresztény eszmét eredeti tisztaságában megvalósítani ugy, mint az Jezus fenséges lelkében megfogazott. A kereszténység azon alakban, a mint az istenember lelkében eszmenyként élt, a legmagasztosabb eszme, mely a világon valaha kimondatott.

Alapelve a testvériség. A testvériség érzelméből származik az egyenlőség, a szabadság. Az ut pedig ezeknek létrehozására nem más, mint korunk szabadelvű irányának következetes tovább fejlesztése, az az: a haladás.

Az istenember e földön töltött szereplése óta letűnt tizennyolcz század nem tudta még tanait érvényesíteni.

A római császárság korhadt uralma, mely egy alapjában megromlott államrendszer végső bukását mutatja föl, a nélkül, hogy népeiben tehettség lenne az újjalkotásra, — a népvándorlás mindent romboló s fölforgató korszak, midőn ifju népek léptek föl azon téren, melyet a megromlott világhódító állam megvédeni nem volt képes, a római birodalom ketté szakadása, midőn keleten az egyházi élet az államélettel szorosan függött össze, s e mostoha függőségi viszony azt sok tekintetben államintézményné törpítte; és midőn nyugaton a később kifejtett egyházi hatalom s az európai államéletre vett befolyás sulypontja Rómára esik, — a nyugat-római birodalom romba dülése után pedig az ezt követett államalakulások epochája, a vizállykodó ellenpápák botrányos időszak: a középkor anyagi és szellemi feudalismával — nem voltak alkalmasak e legtisztább eszmét győzelemre vinni.

A műveltség nagyon alsó fokon állt, s még a kitünőbb lángelmék is csak egyoldalulag voltak kiképezve. A tizenhatodik századbéli reformatio alapjaiban megrázkódtatta a középkor épületét, a bölesézet megtörte annak szellemét, s a szeplőtelen keresztény eszme új lendületet nyert azon időben; midőn az újjászületett Amerika kikialtotta az ember természetü jogaikat.

Mióta a gondolat szolgátság kora lejárt, mióta a művelődés mindig nagyobb és nagyobb tért foglal; új korszakot élnek Krisztus tanai is, azon korszakot, melynek feladata elhárítani az

*) Résztüköről, őszintén megvalljuk, az autonómikus testület tanácskozáseitől várjuk e tekintetben a kellő megoldást. Szerk.

clögördülő akadályokat, kibontakozni az előítéletek ölomnehezékeiből, megszüntetni mindazt, a mi tarthatlanná vált, s a mi nem életrevaló többé, — hogy a népek ügyei nem idegen tényező érdekeinek megfelelőleg, hanem a nemzet saját kívánata, igényei, és érdekeihez képest intéztesenek, — előkészíteni azoknak teljes diadalát, létrehozni ama világboldogító elvekket hiven egyező intézményeket. Kell, hogy bekövetkezék azon kor, midőn megszünnek a gyűlölet ezernyi árnyéklatai, melyek eddig válaszfalként szövdnek ember és ember közé, midőn egy érzet és egy szellem fogja az egész emberi nemzetet át lengeni s egy testté átalakítani, azon magasztos érzelem, melyet az istenember hirdetett, s melyért meghalt a keresztény, a szeretet. —th.—

Az országgházából.

(Pótjelentés tegnapi közleményütnkhez.) Névjegyzéke azon képviselőeknek, kiknek jegyzőkönyvei kifogástalanok ugyan, de ellenők kérvény adatott be.

I. osztály (a 2-dik osztály által megvizsgálva) Zichy Nándor gr. Pilsy Lajos, Stumeghy Ferencz, Székly Péter, Várady János, Dóry János.

II. osztály (a 3-ik által), Csiky Sándor, Keglevich Béla gr., Krajcsik János, Ráday László gr. Pásztyeli János (marmaros) Ciotta János.

III. osztály (a 4-ik osztály által) Németh Albert, Patrnbány Gergely, Theil István, Vodianer Béla br., Eöry Sándor, Somossy Ignác.

IV. Buttler Sándor gr. Halász Boldizsár.

V. oszt. a VI. oszt. által, Gaal Endre.

VI. oszt. (a VII által) Drágfy Sándor, Zlinszky György, Dániel Márton, Janovic Miklós, Jókai Mór, Dobsa Lajos, Oláh Miklós, Keményfy János.

VII. oszt. (VIII. osztály által) Török Sándor (sopronyi) Kautz Gyula, Rimanóczy Ferencz.

VIII. oszt. által Huszár Imre, Eszterházy Pál gr, Rákóczy János, Pulszky Ferencz, Késmárky József, Miletics Szentosz, Bádos Vincze, (torontál-nagy-szentmiskóli kerület.)

IX. osztály (az I. által) Érkövy Adolf, Wodjaner Albert b., Csörge László, Petke József, Tóth Kálmán, Kottler Antal, Szeniczey Ödön, Szalóczy János.

Névjegyzéke azon képviselőeknek, kiknek jegyzőkönyvei ellen törvényes kifogás tetettet, de ellenők kérvény nem adatott be.

III. osztálya (a IV. oszt. által) Papp Zsigmond.

V. osztály (a VI. oszt. által) Berecz Ferencz.

VIII. osztály (a IX. oszt. által) Mocsay Laj.

Országgyűlés május 1.

Korelnök: Pribék Antal. Korjegyzők: Radó K., Zichy Ferrais Viktor gr.

A kormány részéről jelen voltak: Andrássy Gyula gr., Lönyay M., Wenckheim B. b., Horváth Boldizsár, Mikó Imre gr., Eötvös J. b., Göröve L. Bedekovich Kálmán.

Ülés kezdete d. e. 10 ó. A tegnapi ülés jegyzőkönyve felolvastatván, hitelesítettük.

Elnök jelenti, hogy Tisza László képviselő benyújtotta megbizó levelét; jelenti, hogy az osztályok az állandó igazoló bizottságba megválasztottak: Hazman Ferencz, Hertelendy Kálmán, Fülöp L. Ordódy P., Boros P., Antalffy K. Rónay L., Dániel Pál és Zuvics József képviselőket, végül jelenti, hogy Klapka György ellen kérvény, Justh Kálmán ellen pedig egyszerű olvas nyújtatott be, mindkettő minden melléklet nélkül.

Si may Gergely kérdést intéz az elnökséghez, vajjon mellékelve van e benyújtott okmányokhoz az 1000 forint szóló nyugta. (Igen! Zaj.)

Ghyezy Kálmán: Nézete szerint szon képviselők, kiknek választása ellen ma kérvények nyújtattak be, résztvehetnek ugyan a szavazásban, de az ellenők benyújtott kérvények az állandó bíráló bizottság által rendes uton tárgyalandók lesznek.

Somssich Pál: A házassáalyok 79. §-a értelében e kérvények nem fogadhatók el, mivel nincsenek mellékelve az e §-ban előirt másolatok és mellékletek.

Tisza Kálmán: A 81. §. elrendeli, hogy csak azon kérvények utasittassanak vissza, melyekhez az 1000 frt nincsen mellékelve. A kérvények érvényéről az állandó bíráló bizottság ítél.

Deák Ferencz: Mint láttam, a Klapka ellen beadott kérvény oly rövid, hogy a két ház megalakulásig könnyen leírható s így a kérvény elfogadható lesz. Klapka képviselő azok közé tartozik, kik ellen-kérvény adott be. Zichy Viktor gr. jegyző: E szerint ugy hiszem Klapka képviselő kitörendő a szavazók névsorából. (Négy derülttség. A jegyző ur a házassáalyokból meggyőződéstiszerez magának, hogy tévedett, mert csak

Table with multiple columns: Pesti Ára- és értéktáza május 3-án, Gabna-árak, Hivatalos jegyzékek, and various market prices for goods and services.

H I R D E T É S E K.

Fontos. A tavaszi és nyári idény közelgése alkalmából első pest-budai férfiföltöny-csarnok nagy öltöny raktára 6 Dorottya-utca Wurm-udvar I. em. 6

Valódi PAGLIANO SZÖRP. Kapható egyedül Giergl Istvánnál, Deákutca 6. sz. Az egyedüli egyetemes... Eddigél utólérhetlen, hasonlíthatatlan hatása van az emésztésre, gyökerez vértisztításra...

ELISMERÉS; HOFF-féle maláta-gyártmányok győgyhatásáról mellbajokban, — testi elgyengülésekben — és tüdőhurutokban stb. HOFF JÁNOS urnak központi főszállító-raktára. BÉCSBEN, Kärntner-ring 11-ik szám

Legujabb, figyelemreméltó bizonyítvány. HOFF János, udvari szállító ur központi raktárának, Bécs, Kärntnering 11. sz. Kinek a következő tény talán csodálatraméltónak tetszene, minthogy egy éveig tartó nyavalyának csaknem hibetetlennek tetsző orvoslásáról szól, annak becsületesre bizonyítom...

III. É. egész év. Beiglat... Kérj... meg a mult... ről hátrálék... ségünknek. Folyó... tünk tudom... határozatár... stantsügylés... zandó elöta... ganatla vét... jettessenek... Megbiz... ról határoz... közvetlen... tól várván... Azanba... tudott mond... latá szét a... azon bizony... az „az... törtétek-e... mely napon... zása az „a... fogalmának... mit jele... fejzés, hog... legyenek... Csak a... mind a beki... a jelöltek ös... tendő az ala... zott. A válas... mében a vá... vagy helye... és öt világi... át, mely biz... veti, a szava... kimondja. Most ha... ja, hogy ez... lasztassék, ... heteken, hón... iródájában, m... lasztások ide... terminust mé... Ma azon... szerencsések... A nm. p... hogy június... viselőik nevei... lesznek fölter... Tehát, n... leg végrehaj... vizsgáló bizo... állita és kiki... az illető meg... a választások... nikus actio k... Örömmel... A kath. közs... nem téveszth... Midőn így a f... országban m... tület kath. ta... a kath. cselek... közös jóakar... küzdelem neh... Miután p... megyében az... niát is foglal... az esperesnek... lesz szükség... dőnek elvégz... a választási... nyei szerint m... csetre vége e... Csak így... a választási t... után legközele... A királ... A f. é. ap... hajnalán, 6 P... len országgyű... tatott legkegy... egyik fel... viszonyo... maradvány... ségének